

Nieuw in de collectie: archieven

Maart – april 2019

In maart en april zijn er 35 nieuwe archieftoegangen beschikbaar gesteld. Voor vijf van deze toegangen geldt dat zij zijn herzien en één toegang is aangevuld. Nieuwe archieven kunnen heel groot zijn, of juist betrekkelijk klein. De lengte van de nieuw beschreven toegangen van de afgelopen twee maanden varieert bijvoorbeeld van 10 centimeter tot 56,5 meter. Wat kunt u er zoal in vinden? We lichten twee toegangen toe.

Uitgelicht

[3094 Afdeling Appingedam van de Maatschappij tot Nut van 't Algemeen, 1841-1999](#)

In 1828 is deze plaatselijke vereniging van het departement van de Maatschappij tot Nut van 't Algemeen opgericht. Dit was een landelijke vereniging met regionale departementen. De map met [statuten en huishoudelijke reglementen](#) geeft weer waarom de organisatie was opgericht, namelijk 'om naar de beginselen van den christelijken godsdienst, algemeen volksgeluk te bevorderen. De Maatschappij streeft naar bereiking van dat doel onafhankelijk van eenige kerkelijke of staatkundige partij.' Om het volksgeluk te bevorderen besloot men onder andere tot oprichting van [bibliotheken](#), [spaarbanken](#), het verhuren van tuingrond, het instellen van allerlei ondersteuningsfondsen en het houden van [bloementoonstellingen](#). De afdeling Appingedam had bijvoorbeeld vanaf 1880 een [bewaar- of kleuterschool](#) en daarnaast ook een [Nutschool](#) waar zowel jongens als meisjes werden onderwezen. Op een briefje met het verslag van de nutslessen van 1913-1914 is te lezen dat de cursus dat jaar begon met 45 leerlingen, maar dat vijf leerlingen wegens brutaliteit weggestuurd moesten worden. In het jaar 1906-1907 deden 66 meisjes tussen de twaalf en twintig jaar mee aan het volgen van handwerklessen die een avond in de week werden gegeven. Er werden hemden, schorten, broeken en borstrokken gemaakt en de meisjes leerden verstellen, mazen en knippen. 't Nut in Appingedam heeft kortom een lange historie en is zeer actief geweest in de omgeving. Het archief geeft een beeld van de vereniging en van de initiatieven die werden ondernomen door de inwoners van Appingedam.

[2113 Sportvereniging "Vlugheid en Kracht" \[te Groningen\], 1904-1995 \(herzien\)](#)

De Sportvereniging Vlugheid en Kracht is in 1904 opgericht in Groningen. De vereniging werd opgericht om de militaire dienst te verkorten. Bij een goede conditie kon de dienstdienst worden verkort van twee jaar naar vier maanden. Aanvankelijk kon je bij de vereniging vooral terecht om te schermen of voor gymnastiekoefeningen. Later werd dit uitgebreid met andere sporten, zoals atletiek en handbal. De handbalvereniging scheidde zich af in 1953 en de gymnastiekafdeling stopte in 2001. In 2003 werd het archief overgedragen aan de Groninger Archieven. Er volgde recent nog een aanwinst. In het archief zitten kleine boekjes met [statuten](#) vanaf 1919. Daarin staat bijvoorbeeld dat de vereniging ten doel had om de welstand van het lichaam te bevorderen en belangstelling voor de gymnastiek op te wekken. Het archief heeft ook verschillende ledenlijsten en verschillende historische [foto's](#) overgedragen.

Nieuw toegangen archieven

Maart – april 2019

Kunst, Cultuur en Erfgoedbeheer

[3094 Afdeling Appingedam van de Maatschappij tot Nut van 't Algemeen, 1841-1999](#)

[2859 Architectenbureau Nijhuis en Reker \[te Groningen\], 1881-2015](#)

[3086 Stichting Krödde \[te Groningen\], 1982-2015](#)

[3074 Stichting Kostverloren \[te Veendam\], 1988-2007](#)

[426 Loge van Vrijmetselaren Onder het Grootoosten Der Nederlanden l'Union Provinciale No 17 gevestigd te Groningen, 1771-1940, 1945-2011 \(herzien\)](#)

Algemeen bestuur en Politiek

[1491 Gemeente Noorddijk, 1811-1939 \(herzien\)](#)

[3002 Gemeentelijke Ombudsman Groningen, 1992-2015](#)

Sport en Recreatie

[3090 Christelijke sportvereniging Excelsior te Groningen, 1921-1993](#)

[3037 Noordelijk Pinkster Kamp \(Scouting\), 1924-1997](#)

[2113 Sportvereniging "Vlugheid en Kracht" \[te Groningen\], 1904-1995 \(herzien\)](#)

[2333 Studentenvolleybalvereniging Donitas \[te Groningen\], 1972-2014 \(herzien\)](#)

[3073 Voetbalvereniging Astrea \[te Groningen\], 1932-2005](#)

Families en Personen

[3044 Familie Meiborg \[te Borgercompagnie\], 1821-1996](#)

[3031 Teun Jan Zanen, 1958-2013](#)

Industrie, Handel en Dienstensector

[3034 Machinefabriek Helpman, 1924-2007](#)

[3042 NV Moorlach's Graan- en Brandstofhandel annex Transportbedrijf te Uithuizermeeden, 1928-1949](#)

[3009 Veilingverenigingen in Groningen, 1916-1988](#)

Verzamelingen

[2698 Verzameling fragmentarchieven, 1699-2001 \(aanvulling\)](#)

Verkeer en Waterstaat

[1963 Afdeling Groningen van de Echte Nederlandse Fietsersbond, 1976-2013 \(herzien\)](#)

Gezondheidszorg

[3065 Vereniging Het Groene Kruis te 't Zandt, 1904-1962](#)

[3066 Vereniging Het Groene Kruis te Woldendorp, 1905-1992](#)

Religie en Levensbeschouwing

[321 Hervormde gemeente Wedde, 1712-1967 \(herzien\)](#)

[3095 Stichting Sint Maarten \[te Groningen\], 1971-2017](#)

[3106 Vrijzinnige hervormde vrouwenvereniging te Krewerd, 1962-1975](#)

Welzijn en Sociale zorg

[2116 Groningse Blindenvereniging, 1925-2009 \(herzien\)](#)

[2958 Waterschap Pebosch, 1928-1945](#)

Onderwijs en Wetenschap

[2327 Faculteit der Geneeskunde van de Rijksuniversiteit Groningen, 1961-1995](#)

[2924 Faculteit der Godgeleerdheid van de Rijksuniversiteit Groningen, 1961-1995](#)

[2535 Faculteit der letteren van de Rijksuniversiteit Groningen \(RuG\), 1961-1995](#)

[3036 Fysisch Mathematische Faculteitsvereniging \[te Groningen\], 1959-2011](#)

[2929 Faculteit Psychologische, Pedagogische en Sociologische Wetenschappen \(gedragswetenschappen\) van de Rijksuniversiteit Groningen, 1964-1995](#)

[2923 Faculteit der Wijsbegeerte van de Rijksuniversiteit Groningen, 1962-1995](#)

[2783 Faculteit der Wiskunde en Natuurwetenschappen van de Rijksuniversiteit Groningen, 1957-1996](#)

[2651 Kernfysisch versnellerinstituut \(KVI\) van de Rijksuniversiteit te Groningen \(RUG\), 1968-1995](#)

[2652 Rekencentrum van de Rijksuniversiteit Groningen \(RUG\), 1965-1995](#)